

หลักเกณฑ์กลุ่มเป้าหมายเยาวชนนอกระบบการศึกษา

ประกาศเปิดรับเปิดรับข้อเสนอโครงการพัฒนาการเรียนรู้สำหรับเยาวชนนอกระบบการศึกษา ปี ๒๕๖๖

เยาวชนนอกระบบการศึกษา หมายถึง ผู้ที่ไม่อยู่ในระบบการศึกษาแล้ว^๑ และมีอายุ ๑๕-๒๔ ปี โดยครอบคลุมถึงเยาวชนผู้ที่ออกจากการศึกษากลางคัน เยาวชนที่หลุดจากระบบการศึกษา รวมถึงเยาวชนที่มีความเสี่ยงต่อความเปราะบางจากผลกระทบทางเศรษฐกิจและสังคมทำให้ไม่สามารถเข้าถึงการศึกษาได้

ประเภทของเยาวชนนอกระบบการศึกษามีความหลากหลายตามเหตุปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

- ๑) เยาวชนนอกระบบการศึกษาเนื่องจากเหตุปัจจัยทางเศรษฐกิจ เช่น ยากจน อยู่ในพื้นที่ห่างไกล ขาดโอกาสเข้าถึงการศึกษา เป็นต้น
- ๒) เยาวชนนอกระบบการศึกษาเนื่องจากเหตุปัจจัยทางสังคม เช่น กำพร้า เร่ร่อน พ่อแม่วัยใส เยาวชนในกระบวนการยุติธรรมทางอาญา ผู้พันโทษ ดิตยาเสพติด เป็นต้น
- ๓) เยาวชนนอกระบบการศึกษาเนื่องจากสภาวะทางร่างกาย เช่น มีความบกพร่องทางร่างกาย การมองเห็น การได้ยิน สติปัญญา เป็นต้น
- ๔) เยาวชนนอกระบบการศึกษาที่มีความต้องการลักษณะเฉพาะ เช่น ได้รับผลกระทบจากโรคติดต่อร้ายแรง กลุ่มชาติพันธุ์ เป็นต้น

โดยมีรายละเอียดเพิ่มเติมของลักษณะ/ประเภทของเยาวชนนอกระบบการศึกษา ตามบัญชีแนบท้าย

ลักษณะ/ประเภท	เอกสารหลักฐานสนับสนุนการพิจารณา
๑) ผู้เร่ร่อน หมายถึง ผู้ที่ไม่มีที่อยู่อาศัยพักพิงเป็นหลักแหล่งแน่นอน ดำรงชีวิตอยู่อย่างไร้ทิศทางขาดปัจจัยพื้นฐานในการดำรงชีวิต เสี่ยงต่อการประสบภัยอันตรายและเป็นปัญหาสังคม	☐ หลักฐานยืนยันสถานะตัวตนที่ชัดเจนและเชื่อถือได้จากผู้นำชุมชน องค์กรที่ทำงานเกี่ยวข้อง หรือส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง ☐ หลักฐานที่บ่งชี้ถึงการไม่ได้รับโอกาสทางการศึกษาที่เสมอภาคกับผู้อื่น
๒) เยาวชนในกระบวนการยุติธรรมทางอาญา หมายถึง เยาวชนที่หลุดออกจากระบบการศึกษา เนื่องจากอยู่ภายใต้การควบคุมของสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน และเยาวชนที่อยู่ภายใต้คำสั่งฝึกอบรมของศาล โดยศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน	☐ หลักฐานจากส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง ☐ หลักฐานที่บ่งชี้ถึงการไม่ได้รับโอกาสทางการศึกษาที่เสมอภาคกับผู้อื่น

^๑ ผู้ที่ไม่อยู่ในระบบการศึกษาแล้ว หมายถึง ผู้ที่ปัจจุบันไม่ได้เข้ารับการศึกษานในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (สอศ.) กองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน (ตชด.) สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (กศน.) สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช.) กรุงเทพมหานคร หรือหน่วยงานอื่นๆ ที่ได้รับเงินอุดหนุนจากรัฐบาล โดย ต้องมีการรับรองข้อมูลจากเจ้าหน้าที่ของรัฐในพื้นที่ที่กลุ่มเป้าหมายอยู่ในปัจจุบัน เช่น ข้าราชการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้บริหารท้องถิ่น เป็นต้น

ลักษณะ/ประเภท	เอกสารหลักฐานสนับสนุนการพิจารณา
<p>๓) ผู้พันโทช หมายถึง ผู้ที่ได้รับการปลดปล่อยจากเรือนจำหรือทัณฑสถาน ได้รับการพักการลงโทษ ลดวันต้องโทษจำคุก อกยโทษ และได้รับการปลดปล่อยเมื่อจำคุกครบกำหนดตามคำพิพากษาของศาล รวมทั้งผู้พ้นจากการคุมประพฤติ ผู้พ้นจากการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดตามพระราชบัญญัติฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๔๕</p>	<p>☐ เอกสารรับรองการพ้นโทษ</p> <p>☐ หลักฐานที่บ่งชี้ถึงการไม่ได้รับโอกาสทางการศึกษาที่เสมอภาคกับผู้อื่น</p>
<p>๔) ผู้ติดเชื้อ HIV ผู้ป่วยเอดส์ และครอบครัวผู้ได้รับผลกระทบ</p> <p>☐ ผู้ติดเชื้อ HIV หมายถึง บุคคลที่มีกลุ่มอาการของโรคที่เกิดกับระบบภูมิคุ้มกันของร่างกายเสื่อมหรือบกพร่องซึ่งเกิดขึ้นมาภายหลังไม่ได้เป็นมาแต่กำเนิด โดยมีสาเหตุมาจากเชื้อไวรัส Human Immune Deficiency Virus</p> <p>☐ ผู้ป่วยเอดส์ หมายถึง ผู้ได้รับเชื้อเอดส์แล้ว และเมื่อร่างกายอ่อนแอ ระบบภูมิคุ้มกันเสื่อมหรือไม่มีภูมิคุ้มกันของร่างกาย เกิดการติดเชื้อโรคอื่น ๆ ได้ง่าย</p> <p>☐ ผู้ได้รับผลกระทบจากผู้ติดเชื้อ HIV และผู้ป่วยเอดส์ หมายถึง ครอบครัวของผู้ติดเชื้อ HIV และ ผู้ป่วยเอดส์</p>	<p>☐ ใบรับรองแพทย์ ระบุว่า เป็นผู้ติดเชื้อ HIV หรือ เป็นครอบครัวของผู้ติดเชื้อ HIV (ระบุชื่อและความสัมพันธ์ในใบรับรองแพทย์)</p> <p>☐ หลักฐานที่บ่งชี้ถึงการไม่ได้รับโอกาสทางการศึกษาที่เสมอภาคกับผู้อื่น</p>
<p>๕) คนพิการ</p> <p>บุคคลที่มีความบกพร่องทางการเห็น ได้แก่ บุคคลที่สูญเสียการเห็นตั้งแต่ระดับเล็กน้อยจนถึงตาบอดสนิท ซึ่งแบ่งเป็น ๒ ประเภทดังนี้</p> <p>☐ คนตาบอด หมายถึง บุคคลที่สูญเสียการเห็นมาก จนต้องใช้สื่อสัมผัสและสื่อเสียง หากตรวจวัดความชัดของสายตาดำมืดเมื่อแก้ไขแล้ว อยู่ในระดับ ๖ ส่วน ๖๐ (๖/๖๐) หรือ ๒๐ ส่วน ๒๐๐ (๒๐/๒๐๐) จนถึงไม่สามารถรับรู้เรื่องแสง</p> <p>☐ คนเห็นเลือนราง หมายถึง บุคคลที่สูญเสียการเห็น แต่ยังสามารถอ่านอักษรตัวพิมพ์ขยายใหญ่ด้วยอุปกรณ์เครื่องช่วยความพิการ หรือเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวกหากวัดความชัดของสายตาดำมืดเมื่อแก้ไขแล้วอยู่ในระดับ ๖ ส่วน ๑๘ (๖/๑๘) หรือ ๒๐ ส่วน ๗๐ (๒๐/๗๐)</p>	<p>☐ บัตรประจำตัวคนพิการ (ที่ยังไม่หมดอายุ)</p> <p>☐ หลักฐานที่บ่งชี้ถึงการไม่ได้รับโอกาสทางการศึกษาที่เสมอภาคกับผู้อื่น</p>

ลักษณะ/ประเภท	เอกสารหลักฐานสนับสนุนการพิจารณา
<p>บุคคลที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ได้แก่ บุคคลที่สูญเสียการได้ยินตั้งแต่ระดับหูตึงน้อยจนถึงหูหนวก ซึ่งแบ่งเป็น ๒ ประเภท ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none">☐ คนหูหนวก หมายถึง บุคคลที่สูญเสียการได้ยินมากจนไม่สามารถเข้าใจการพูดผ่านทางทางการได้ยินไม่ว่าจะใส่หรือไม่ใส่เครื่องช่วยฟัง ซึ่งโดยทั่วไปหากตรวจการได้ยินจะมีการสูญเสียการได้ยิน ๙๐ เดซิเบลขึ้นไป☐ คนหูตึง หมายถึง บุคคลที่มีการได้ยินเหลืออยู่เพียงพอที่จะได้ยินการพูดผ่านทางทางการได้ยิน โดยทั่วไปจะใส่เครื่องช่วยฟัง ซึ่งหากตรวจวัดการได้ยินจะมีการสูญเสียการได้ยินน้อยกว่า ๙๐ เดซิเบลลงมาถึง ๒๖ เดซิเบล <p>บุคคลที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ได้แก่ บุคคลที่มีความจำกัดอย่างชัดเจนในการปฏิบัติตน (Functioning) ในปัจจุบัน ซึ่งมีลักษณะเฉพาะ คือ ความสามารถทางสติปัญญาต่ำกว่าเกณฑ์เฉลี่ยอย่างมีนัยสำคัญ ร่วมกับ ความจำกัดของทักษะการปรับตัวอีกอย่างน้อย ๒ ทักษะจาก ๑๐ ทักษะ ได้แก่ การสื่อความหมาย การดูแลตนเอง การดำรงชีวิตภายในบ้าน ทักษะทางสังคม/ การมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น การรู้จักใช้ทรัพยากรในชุมชน การรู้จักดูแลควบคุมตนเอง การนำความรู้มาใช้ในชีวิตประจำวัน การทำงาน การใช้เวลาว่าง การรักษาสุขภาพอนามัยและความปลอดภัย ทั้งนี้ได้แสดงอาการดังกล่าวก่อนอายุ ๑๘ ปี</p> <p>บุคคลที่มีความบกพร่องทางร่างกาย หรือการเคลื่อนไหว หรือสุขภาพ ซึ่งแบ่งเป็น ๒ ประเภท ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none">☐ บุคคลที่มีความบกพร่องทางร่างกาย หรือการเคลื่อนไหว ได้แก่ บุคคลที่มีอวัยวะไม่สมบูรณ์หรือขาดหายไป กระดูกหรือกล้ามเนื้อผิดปกติ มีอุปสรรคในการเคลื่อนไหวความบกพร่องดังกล่าว อาจเกิดจากโรคทางระบบประสาท โรคของระบบกล้ามเนื้อและกระดูก การไม่สมบูรณ์ประกอบมาแต่กำเนิด อุบัติเหตุและโรคติดต่อ☐ บุคคลที่มีความบกพร่องทางสุขภาพ ได้แก่ บุคคลที่มีความเจ็บป่วยเรื้อรังหรือมีโรคประจำตัวซึ่งจำเป็นต้องได้รับการรักษาอย่างต่อเนื่อง และเป็นอุปสรรคต่อการศึกษา ซึ่งมีผลทำให้เกิดความจำเป็นต้องได้รับการศึกษาพิเศษ	

ลักษณะ/ประเภท	เอกสารหลักฐานสนับสนุนการพิจารณา
<p>บุคคลที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ ได้แก่ บุคคลที่มีความผิดปกติในการทำงานของสมองบางส่วนที่แสดงถึงความบกพร่องในกระบวนการเรียนรู้ที่อาจเกิดขึ้นเฉพาะความสามารถด้านใดด้านหนึ่งหรือหลายด้าน คือ การอ่าน การเขียน การคิดคำนวณ ซึ่งไม่สามารถเรียนรู้ในด้านที่บกพร่องได้ทั้งที่มีระดับสติปัญญาปกติ</p> <p>บุคคลที่มีความบกพร่องทางการพูดและภาษา ได้แก่ บุคคลที่มีความบกพร่องในการเปล่งเสียงพูด เช่น เสียงผิดปกติ อัตราความเร็วและจังหวะการพูดผิดปกติ หรือบุคคลที่มีความบกพร่องในเรื่องความเข้าใจหรือการใช้ภาษาพูด การเขียนหรือระบบสัญลักษณ์อื่นที่ใช้ในการติดต่อสื่อสาร ซึ่งอาจเกี่ยวกับรูปแบบ เนื้อหาและหน้าที่ของภาษา</p> <p>บุคคลที่มีความบกพร่องทางพฤติกรรม หรืออารมณ์ ได้แก่ บุคคลที่มีพฤติกรรมเบี่ยงเบนไปจากปกติเป็นอย่างมาก และปัญหาทางพฤติกรรมนั้นเป็นไปอย่างต่อเนื่อง ซึ่งเป็นผลจาก ความบกพร่องหรือความผิดปกติทางจิตใจ หรือสมองในส่วนของการรับรู้อารมณ์หรือความคิดเช่น โรควิตกกังวล โรควิตกกังวล โรควิตกกังวล โรควิตกกังวล เป็นต้น</p> <p>บุคคลออทิสติก ได้แก่ บุคคลที่มีความผิดปกติของระบบการทำงานของสมองบางส่วนซึ่งส่งผลต่อความบกพร่องทางพัฒนาการด้านภาษา ด้านสังคมและการปฏิสัมพันธ์ทางสังคม และมีข้อจำกัดด้านพฤติกรรม หรือมีความสนใจจำกัดเฉพาะเรื่องใดเรื่องหนึ่ง โดยความผิดปกตินั้นค้นพบได้ก่อนอายุ ๓๐ เดือน</p> <p>บุคคลพิการซ้อน ได้แก่ บุคคลที่มีสภาพความบกพร่องหรือความพิการมากกว่าหนึ่งประเภทในบุคคลเดียวกัน</p>	